

Sygn. akt III AUa 476/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie	SSA Lena Jachimowska SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus
Protokolant	Dawid Krasowski

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017r. w Katowicach

sprawy z odwołania R. W. (R. W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji ubezpieczonego R. W.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 29 grudnia 2015r. sygn. akt IX U 2118/14

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od ubezpieczonego R. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk – Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 476/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że R. W. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i

wypadkowemu od 8 kwietnia 2013r., albowiem brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wskazała, iż w jego przypadku nie zostało uznane brytyjskie ustawodawstwo jako właściwe.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej uchylecia, względnie wnosząc o uchylenie decyzji do ponownego rozpoznania podnosząc, iż z niezrozumiałych przyczyn organ rentowy pominął wykładnię dokonaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w decyzji z dnia 21 sierpnia 2014r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, iż R. W. od 12 maja 2011r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, która polega na pozyskiwaniu i obsłudze klientów w zakresie umów ubezpieczeniowych (majątkowych, grupowych).

Z tytułu prowadzenia powyższej działalności uzyskuje dochód w wysokości około 2.000 - 3.000 zł netto miesięcznie.

Od 8 kwietnia 2013r. ubezpieczony zawarł umowę o pracę najemną z (...) z siedzibą w Wielkiej Brytanii. Umowa została zawarta korespondencyjnie.

W późniejszym okresie (...) została wchłonięta przez (...) Spółka Akcyjna w siedzibą w Wielkiej Brytanii, zajmującą się profesjonalnym testowaniem łączy.

Praca wykonywana w ramach powyższych umów polega na testowaniu prywatnych, wirtualnych łączy. Była wykonywana m.in. na terenie Niemiec, Czech, Słowacji.

Dla celu wykonywania omawianej umowy odwołujący nigdy nie przebywał na terytorium Wielkiej Brytanii.

Wymiar czasu pracy został określony na 17 godzin tygodniowo (68 godzin miesięcznie). Wynagrodzenie wynosi 117 funtów netto tygodniowo. We wcześniejszym okresie stanowiło kwotę do 127 funtów netto.

W związku z zawarciem powołanych umów ubezpieczony od dnia 8 kwietnia 2013r. dokonał wyrejestrowania z polskich ubezpieczeń społecznych.

Sąd I instancji podał także, iż w dniu 29 lipca 2013r. organ rentowy wystosował do odwołującego zawiadomienie, w którym stwierdził, iż w okresie od 8 kwietnia 2013r. podlega ustawodawstwu brytyjskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, podnosząc także, iż ustalenie ustawodawstwa brytyjskiego ma charakter tymczasowy i stanie się ostateczne w ciągu dwóch miesięcy od poinformowania o tym fakcie brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, jeżeli nie zgłosi ona zastrzeżeń do tak ustalonego ustawodawstwa.

Powyższe stanowisko zostało przekazane brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, wraz z kopią zebranej w sprawie dokumentacji, w piśmie z dnia 29 lipca 2013r.

W piśmie Wydziału Jej Królewskiej Mości Dochodów i Podatków z dnia 19 września 2013r. poinformowano, iż okoliczności zatrudnienia i zamieszkania ubezpieczonego w Zjednoczonym Królestwie są niejasne i zwrócono się o nadesłanie dodatkowych informacji i dokumentów związanych z tym zatrudnieniem.

Pismem z dnia 4 października 2013r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego o stanowisku brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, zobowiązując go do nadesłania kompletnej informacji w celu podjęcia przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową decyzji o zaakceptowaniu ustalonego ustawodawstwa.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika również, iż pismem Wydziału Jej Królewskiej Mości Dochodów i Podatków z dnia 17 grudnia 2013r. poinformowano organ rentowy, iż ubezpieczony podlega wyłącznie polskiemu ustawodawstwu ubezpieczeń społecznych. Jest to decyzja zaoczna i ostateczne stanowisko do czasu pełnej odpowiedzi ze strony osoby zainteresowanej.

Pismem z dnia 21 stycznia 2014r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego, iż wobec treści powyższego pisma, unieważnia pismo z dnia 29 lipca 2013r., ustalające jako właściwe ustawodawstwo brytyjskie w okresie od 8 kwietnia 2013r.

Z kolei pismem z dnia 25 lutego 2014r. organ rentowy zwrócił się do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, w związku z wpływem w dniu 7 lutego 2014r. dokumentacji, z której wynika, iż praca na rzecz (...) jest wykonywana na terenie kilku Państw Członkowskich, w Polsce, która jest miejscem zamieszkania ubezpieczonego, praca nie jest wykonywana, natomiast w Polsce prowadzona jest wyłącznie działalność na własny rachunek, o podanie, czy dokumentacja ta pozwoli uznać jako właściwe ustawodawstwo brytyjskie w okresie od 8 kwietnia 2013r.

Pismem Wydziału Jej Królewskiej Mości Dochodów i Podatków z dnia 29 marca 2014r. poinformowano, iż (...) jest właściwie nazwą handlową dla polskiego obywatela K. K., firma ta nie istnieje fizycznie, została zidentyfikowana jako wirtualny adres wskazanego biura wyłącznie dla potrzeb przekierowywania poczty elektronicznej. K. K. jest księgowym pracującym dla (...), który potwierdził, iż pracuje z Polakami, którzy mają firmy w Polsce i potrzebują adresu w Zjednoczonym Królestwie dla lepszego ubezpieczenia społecznego i praw podatkowych oraz, iż on dostarcza im "wirtualne adresy". Do tej pory żadne składki ubezpieczenia N1 nie zostały wpłacone. (...) jest związana z optymalizacją kosztów polskiego ubezpieczenia społecznego. Żaden przenośny dokument A1 nie zostanie wydany i R. W. będzie podlegał polskiemu ustawodawstwu zabezpieczeń społecznych od dnia 8 kwietnia 2013r. do nadal.

Pismem z dnia 15 maja 2014r. organ rentowy stwierdził, iż ubezpieczony podlega od 8 kwietnia 2013r. do nadal ustawodawstwu polskiemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, gdyż instytucja brytyjska nie daje wiary do faktycznego pobytu i świadczenia pracy na terenie tamtejszego kraju, zaś po dalszej korespondencji z odwołującym w dniu 10 października 2014r. wydano zaskarżoną decyzję.

Ubezpieczony nie występował do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej o wydanie dokumentu A1. Na rozprawie w dniu 4 sierpnia 2015r. przedstawił dokumentację, z której wynika sposób komunikacji ustanowionego przez (...) pełnomocnika do reprezentacji przed brytyjskim organem w sprawach podatku od osób prawnych.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji uznał, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniósł, iż podstawą unijnej koordynacji zabezpieczenia społecznego jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L z 2004r. nr 166, poz. 1) zawierające głównie normy prawa materialnego i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE)

nr 883/2004 (Dz. U. UE L z 2009r. nr 284, poz. 1), zawierające głównie normy proceduralne.

Zgodnie z art. 11 ust. 3a rozporządzenia nr 883/2004 osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

Zgodnie natomiast z art. 13 ust. 3 tego samego rozporządzenia osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje pracę najemną.

Sąd Okręgowy przypomniał także, iż zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 987/2009 osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania. Wyznaczona instytucja Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia nr 883/2004 oraz art. 14 rozporządzenia nr 987/2009. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja miejsca zamieszkania informuje wyznaczone instytucje każdego Państwa Członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym ustaleniu.

Tymczasowe określenie ustawodawstwa staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania instytucji właściwej, o ile w tym terminie nie wpłyną informacje o niemożności jego zaakceptowania, co wynika z ust. 3 tego samego przepisu.

Sąd zwrócił również uwagę, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1442 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą, zgodnie z art. 13 pkt 4 - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który działalność została zawieszona.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe daje pełne podstawy do podzielenia argumentacji organu rentowego przedstawionej w zaskarżonej decyzji, zaś decydującym dla rozstrzygnięcia sprawy jest dokument sporządzony przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową, tj. pismo Wydziału Jej Królewskiej Mości Dochodów i Podatków z dnia 29 marca 2014r., z którego jednoznacznie wynika, iż brak jest podstaw do objęcia ubezpieczonego ustawodawstwem brytyjskim, przy jednoczesnym stwierdzeniu, że podlega on polskiemu ustawodawstwu zabezpieczeń społecznych od dnia 8 kwietnia 2013r. do nadal, z przedstawionym powyżej uzasadnieniem stanowiska zajętego w omawianym dokumencie.

Sąd zaznaczył przy tym, iż do dnia wyrokowania brytyjski ubezpieczyciel nie zmienił swojego stanowiska, stąd też, w jego ocenie, pozostałe okoliczności podnoszone przez odwołującego, pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Bezspornie bowiem w okresie podanym w zaskarżonej decyzji ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą w Polsce, z tytułu której podlegał ustawodawstwu polskiemu w rozumieniu art. 11 ust. 3a rozporządzenia nr 883/2004, przy braku potwierdzenia przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową podleganie ustawodawstwu brytyjskiemu z tytułu powoływanej pracy najemnej w Wielkiej Brytanii.

Dla porównania Sąd I instancji powołał się na pogląd prezentowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 czerwca 2013r. (II UK 333/14), zgodnie z którym nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie ustawodawstwa właściwego.

Przyjmując nadto, iż nastąpiło wyczerpanie procedury z art. 16 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia nr 987/2009, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł ubezpieczony, zaskarżając wyrok w całości.

Powołując się na naruszenia:

1) art. 231 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak kompleksowego zgromadzenia oraz wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, naruszenia reguł swobodnej oceny dowodów, niezastosowania domniemań faktycznych i przez to poczynienie błędnych ustaleń faktycznych i tym samym nieprzyjęcie, iż był zatrudniony w spornym okresie od 8 kwietnia 2013r. na terenie Wielkiej Brytanii i podlega tam ubezpieczeniu społecznemu;

2) art. 244 § 1 k.p.c., art. 245 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie zebranego materiału dowodowego - umowy o pracę, brytyjskiego numeru ubezpieczeń społecznych (NINo) potwierdzającego fakt posiadania brytyjskiego ubezpieczenia społecznego, dokumentów płatności wynagrodzenia (payslips), jego zeznań i zgłoszonych przez niego oświadczeń;

3) art. 1, 11 i art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i w rezultacie nieprzyjęcie, że podlegał w spornym okresie ustawodawstwu brytyjskiemu w sprawie ubezpieczenia społecznego;

4) art. 13 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że aby podlegać ustawodawstwu brytyjskiemu w sprawie ubezpieczenia społecznego trzeba odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne w Wielkiej Brytanii i fizycznie wykonywać tam pracę;

5) art. 3 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz art. 6 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię przez postawienie przed nim obowiązku przedstawienia organowi rentowemu dokumentów i dowodów potwierdzających wykonywanie pracy i przerzucenie na niego ciężaru dowodu rzeczywistego wykonywania pracy w innym państwie członkowskim;

6) art. 288 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przez ich niezastosowanie i wydanie rozstrzygnięcia na podstawie przepisów prawa krajowego zamiast unijnego w rezultacie nieprzyjęcie, że w spornym okresie podlegał ustawodawstwu angielskiemu w sprawie ubezpieczenia społecznego;

7) art. 22 § 1 k.p. przez uznanie, że w stosunku pracy pracownik w rzeczywistości musi świadczyć pracę określonego rodzaju zamiast świadczyć jedynie gotowość do pracy (czas);

8) art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. nr 205, poz. 1585 ze zm.) poprzez nieuzasadnione zastosowanie w sprawie i przyjęcie jakoby podlegał polskim ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej,

- skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że w spornym okresie nie podlegał polskiemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej, natomiast ustawodawstwem właściwym w tym okresie jest ustawodawstwo brytyjskie, ewentualnie domagając się uchylecia zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego i przekazania sprawy temu organowi do ponownego rozpoznania i - w każdym przypadku żądając zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od ubezpieczonego kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasłużyła na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie sposób bowiem podzielić żadnego z podniesionych przez niego zarzutów, za szczególnie nietrafny uznając przy tym dotyczący z jednej strony naruszenia wskazanych przepisów Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej poprzez wydanie rozstrzygnięcia na podstawie przepisów prawa krajowego zamiast unijnego, przy jednoczesnym zarzucie naruszenia art. 22 k.p.

Poza sporem pozostaje, iż poczynając od 12 maja 2011r. R. W. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą.

Faktem jest także, iż z dniem 8 kwietnia 2012r. zawarł umowę o pracę z (...) na terytorium Wielkiej Brytanii.

Powyższe okoliczności oznaczają tym samym, iż przez jednoczesne wykonywanie działalności gospodarczej oraz pracy najemnej w różnych państwach Unii Europejskiej odwołujący wszedł w stosunki ubezpieczenia społecznego o charakterze transgranicznym, w związku z czym zastosowanie znajdują przepisy wspólnotowej koordynacji, tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L 2004, Nr 166, poz. 1 - zwane dalej rozporządzeniem podstawowym) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L 2009, Nr 284, poz.1 - zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym).

W myśl art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego nr 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną.

Nie budzi przy tym wątpliwości, iż zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z 6 czerwca 2013r. (II UK 333/12, OSNP 2014, nr 3, poz. 47), nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa. Istnienie tytułu ubezpieczenia społecznego za granicą - zdaniem Sądu Najwyższego - wyklucza dokonywanie ustaleń przeciwko dowodowi ubezpieczenia społecznego w innym państwie, a nadto określenie ustawodawstwa właściwego wskazującego na instytucję miejsca świadczenia pracy najemnej wyłącza ocenę przez instytucję miejsca zamieszkania, czy stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym w kraju świadczenia pracy jest ważny według prawa miejsca zamieszkania ubezpieczonego. Sąd Najwyższy podkreślił także, że jest oczywiste, iż instytucja miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o

ustalenie ubezpieczenia społecznego w innym państwie może powziąć wątpliwości co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, lecz może chodzić

jedynie o wątpliwości co do określenia ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego, czyli niepewności

co do tego, czy osoba zainteresowana jest objęta systemem zabezpieczenia społecznego w więcej niż jednym państwie członkowskim. Wątpliwości tych instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy nie może sama rozstrzygać, lecz musi dostosować się do trybu rozwiązywania sporów co do ustalenia ustawodawstwa właściwego wskazanego w szczególności w oparciu o art. 6, 15 oraz 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987/2009, które nakazują zwrócenie się - w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności - do instytucji innego państwa członkowskiego. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych. Zastosowanie znajduje również decyzja nr A1 Komisji Administracyjnej w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia nr 883/2004 (Dz. U. C 106 z 24 kwietnia 2010r.).

Poinformowanie więc przez osobę wykonującą pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, o tym fakcie wymaga - ze względu na zaistnienie czynnika ponadkrajowego w ubezpieczeniu społecznym - zastosowania procedury przestrzegającej właściwości i kompetencji instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianej w przepisach art. 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987/2009. Informacja, o której mowa wyżej, jest podstawą

do niezwłocznego, lecz tylko wstępnego i tymczasowego ustalenia dla niej ustawodawstwa właściwego, stosownie do zasad kolizyjnych ustalonych w art. 13 rozporządzenia podstawowego. O tymczasowym określeniu prawa, według którego obejmuje się tę osobę ubezpieczeniem społecznym, instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy informuje wyznaczone instytucje państwa, w którym wykonywana jest praca. Od tej chwili biegnie termin dwóch miesięcy, w czasie których przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji może poinformować instytucję miejsca zamieszkania o niemożności zaakceptowania ustalonego ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Gdy to nie nastąpi, tymczasowe określenie ustawodawstwa staje się ostateczne.

Współdziałanie i opieranie się na porozumieniu instytucji właściwych ze względu na miejsce zamieszkania ubezpieczonego i ze względu na miejsce wykonywania przez niego pracy najemnej oznacza, że do instytucji właściwych,

jak również do sądu krajowego należy przede wszystkim ustalenie, czy osoba żądająca ustalenia właściwego ustawodawstwa podlega ubezpieczeniu społecznemu w każdym ze wskazanych przez nią państw i postąpienie w celu ustalenia

stanu zgodnego z art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego. Organ rentowy ani sądy nie mogą spowodować sytuacji, w której osoba prowadząca działalność i wykonująca pracę najemną w różnych państwach członkowskich Unii nie będzie podlegała żadnemu ustawodawstwu lub że będzie podlegała ustawodawstwu więcej niż jednego państwa.

Przedstawione stanowisko kontynuowane jest w kolejnych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok z 9 stycznia 2014r., I UK 275/13 oraz postanowienie z dnia 28 czerwca 2016r., I UZ 12/16, LEX nr 2076406).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podkreślić należy, iż po uzyskaniu wiedzy o zawarciu umowy o pracę z brytyjskim pracodawcą, organ rentowy kierując się omówionymi regulacjami, w dniu 29 lipca 2013r. tymczasowo określił jako właściwe dla skarżącego w zakresie zabezpieczenia społecznego, ustawodawstwo brytyjskie,

jednak już w piśmie z dnia 19 września 2013r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa zgłosiła w tym przedmiocie swoje zastrzeżenia, aby kolejnym pismem z dnia 17 grudnia 2013r. wprost stwierdzić, iż R. W. podlega wyłącznie polskiemu ustawodawstwu ubezpieczeń społecznych, swoje stanowisko podtrzymując również w piśmie z dnia 29 marca 2014r.

Wobec faktu zatem, iż brytyjska instytucja ubezpieczeniowa zawiadomiła Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o braku akceptacji mającego zastosowanie ustawodawstwa brytyjskiego, zaskarżoną decyzją organ rentowy, także zdaniem Sądu Apelacyjnego, prawidłowo stwierdził, iż od dnia 8 kwietnia 2013r. ubezpieczony podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, na co wskazywał także Sąd I instancji, prawidłowo nie dokonując przy tym jakiegokolwiek oceny umowy o pracę łączącej apelującego z brytyjskim pracodawcą.

Zauważyć nadto należy, iż do obejścia obowiązku nawiązania kontaktu z właściwą instytucją ubezpieczeniową innego państwa członkowskiego i ustalenia ustawodawstwa na mocy wspólnego porozumienia (art. 16 ust. 4 powołanego rozporządzenia nr 987/2009) dochodzi jedynie wówczas, gdy instytucja miejsca zamieszkania ubezpieczonego nie poinformuje instytucji innego państwa członkowskiego o ustalonym przez siebie ustawodawstwie tymczasowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014r., I UK 275/13, LEX nr 1448398), co w omawianym przypadku nie miało jednak miejsca, albowiem jak podano wyżej, organ rentowy doręczył brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej pismo z dnia 29 lipca 2013r. ustalające tymczasowo jako właściwe ustawodawstwo polskie, w stosunku do którego to ustalenia owa instytucja przedstawiła umotywowany brak akceptacji, powodujący w konsekwencji, iż ustalone tymczasowo jako właściwe ustawodawstwo brytyjskie nie stało się ostateczne, uprawniając organ rentowy do stwierdzenia jako właściwego ustawodawstwa polskiego.

Wyczerpanie przez organ rentowy trybu uzgodnieniowego, o którym mowa we wspomnianym art. 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987/2009 oznacza jednocześnie, iż wbrew twierdzeniom skarżącego, podstawę wydania zaskarżonej decyzji, stanowił wyłącznie brak akceptacji brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej wobec ustalonego przez organ rentowy ustawodawstwa brytyjskiego jako właściwego, a nie podnoszony przez niego brak dowodów potwierdzających wykonywanie pracy na terenie Wielkiej Brytanii, badanie której to okoliczności z opisanych wyżej względów, w istocie pozostaje poza kompetencjami tak organu rentowego, jak i sądu. Z tożsamyh względów Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do uwzględnienia wniosków dowodowych zgłoszonych w apelacji.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Apelacyjny uznając apelację ubezpieczonego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.) - przy uwzględnieniu regulacji przewidzianej w § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016r., poz. 1667).

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk - Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP